

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 133
din data de 27.03.2024

Dosar nr.: 630/2022

Petiția nr.: 6190/09.09.2022

Petent:

Părți reclamate: Guvernul României
Înalta Curte de Casație și Justiție

Obiect: posibilă faptă de discriminare ca urmare a unei suspendări ilegale a unui act normativ abrogat

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

2. Guvernul României cu sediul la Palatul Victoria, Piața Victoriei nr. 1, sector 1 București

3. Înalta Curte de Casație și Justiție cu sediul în str. Batiștei nr. 25, sector 2, București

II. Procedura de citare

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 6190/25.10.2022 și comunicată petentului a fost invocată din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în ceea ce privește eventualele nemulțumiri cu privire la emiterea Ordonanțelor de urgență de către Guvernul României sau a deciziilor ÎCCJ referitoare la diferențierea făcută între urmașii militarilor care erau angajați vs urmașii militarilor pensionați prin OUG nr. 130/2021, act normative prin care -au suspendat drepturile prevăzute de Anexa VII, cap. II, secțiunea a 3- a, art. 20 din Legea nr. 284/28.12.2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice. Petentului i s-a solicitat un punct de vedere cu privire la excepția invocată.

5. Petentul a răspuns solicitării prin adresa înregistrată sub nr. 8248/15.11.2022.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Prin sesizarea înregistrată sub nr. 6190/09.09.2022 petentul reclamă faptul că prin Ordonanțe de Urgență, care prevăd o suspendarea ilegală a unui act normativ abrogat,

prin care, beneficiarilor acelorași drepturi legale, aflați în situații identice, nu le sunt aplicate aceleași reguli de drept, se instituie o discriminare fără ca Guvernul să fie sancționat sau măcar atenționat pentru această discriminare prevăzută de OG 137/2000. În schimb, Înalta Curte de Casație și Justiție (ICCJ), aplică unor situații similare, interpretări diferite, luând decizii în consecință, instituind și aceasta o discriminare, între cetățenii cu ocupațiuni socio-profesionale diferite, prevăzută de art. 1 alin. (1), alin. (2) lit. a), art. 2 și art. 3 din OG 137/2000.

7. Guvernul României, prin art. VII alin. (1)¹ și (2)² din OUG nr.130/2021, modificând anual același articol, începând din 2010, a creat următoarea situație: angajatorii, atât timp cât Legea nr. 284/2010 a fost în vigoare, acordau aceste ajutoare doar urmașilor „angajaților” decedați, iar urmașilor militarilor „pensionați” și decedați (persoane care aveau și ele dreptul la aceste ajutoare, aveau aceeași situație juridică), nu deoarece nu mai sunt „angajate”, astfel cum ordonanțele de suspendare prevăd la alin. (2) încetarea suspendării în cazul decesului „angajatului”. Deși situația juridică este identică, dreptul fiind al militarilor care se supuneau Legii 284/2010, acesta fiind doar suspendat (nu anulat, așa cum a stabilit și ÎCCJ prin Decizia 16/2015, așa cum recunoaște și Ministerul Apărării Naționale), întreruperea suspendării intervenea doar în cazul angajaților decedați, nu și a pensionarilor decedați, deși dreptul, era al tuturor militarilor (angajați sau în rezervă/ retragere). Astfel că, în timp ce urmașii *angajatului* decedat primeau aceste drepturi prin întreruperea suspendării prevăzută de alin. (2) al acestor ordonanțe succesive de suspendare, urmașii militarului decedat care era deja trecut în rezervă/retragere, nu primeau, în fapt, intervenind *anularea* dreptului prin deces, contrar oricărei reglementări legale și a oricărei logici cât de cât normale.

8. Deși, odată cu abrogarea Legii 284/2010 (art. 44 pct. 9 din Legea 153/2017), guvernele au continuat cu suspendările de la plata acestor drepturi, de această dată neconstituțional și illogic, întrucât abrogarea are caracter definitiv (art. 64 alin. 3 din Legea 24/2000), iar suspendarea poate interveni doar asupra unui act normativ existent, în vigoare (art. 58 alin. 1 din Legea 24/2000), acestea prevăd în continuare această discriminare, cuprinsă la alin. (2). Aceste drepturi nu mai sunt prevăzute de o lege valabilă, astfel că, deși ordonanța mai sus enunțată, prevede că se întrerupe suspendarea în cazul decesului *angajaților*, nici urmașii acestora nu mai primesc, întrucât nu mai există baza legală pentru acordarea acestor drepturi abrogate, deoarece nu au fost cuprinse într-un alt act normativ valabil. În același timp, toți cei care mai au dreptul (fiind în momentul de față *toți* pensionari, nu pot beneficia (urmașii lor) de aceste drepturi deși, principiul *tempus regit actum* ar trebui să fie valabil și nu anulat prin ordonanțe neconstituționale.

9. Discriminările se produc și în instanțe care, interpretează și acordă aceste drepturi, din moment ce unii colegi își câștigă aceste drepturi, iar alții nu.

10. Înalta Curte de Casație și Justiție are o jurisprudență contradictorie, intervenind cu o altă formă de discriminare, printr-o interpretare diferențiată a unui act normativ, respectiv pentru ce categorie socio-profesională decide. Astfel, prin Decizia XXIII/2005 a ÎCCJ

¹ (1) În anul 2022 nu se acordă ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă.

² (2) Prevederile alin. (1) nu se aplică în situația încetării raporturilor de muncă sau serviciu ca urmare a decesului angajatului.

admite, așa cum este și corect, un Recurs în Interesul Legii, arătând fără echivoc faptul că, *prelungirea suspendării unui act normativ abrogat este de neconceput și inadmisibil*. Această decizie a fost luată de ICCJ în urma suspendării unor drepturi ale magistraților și după ce legea care le prevăzuse a fost abrogată. În situație similară, a drepturilor militarilor fiind suspendate, de peste 5 ani și după ce legea care le prevedea a fost abrogată, aceeași ICCJ, prin Decizia 20/2019, decide că, „*nu există o speranță legitimă*” și că un drept prevăzut de o lege organică, fiind suspendat, nu abrogat, este un drept „*abstract*”, pronunțându-se astfel prin Decizia 16/08.06.2015 a ICCJ.

11. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 8248/15.11.2022 emis de petent ca urmare a invocării excepției de necompetență a CNCD, acesta subliniază că reclamă o discriminare instituită prin Art. VII alin. (2) din OUG 130/2021 și prin două decizii ale ÎCCJ, funcție de categoria socio-profesională pentru care s-a decis, prin faptul că, doi oameni aflați în situații identice (aflați în aceeași situație juridică), având același drept prevăzut de lege, recte drepturile prevăzute de Anexa VII, cap II, secțiunea a 3-a, art. 20 din Legea 284/28.12.2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, sunt în deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza categoriei sociale, respectiv între „angajat” militar și „pensionar” militar, care are ca scop și efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

12. Deși dreptul (suspendat de 12 ani) este al tuturor militarilor, acesta este primit, în cazul decesului „beneficiarului”, doar de urmașii militarului „în activitate”, nu și de urmașii militarilor „în rezervă” sau „în retragere”. Discriminarea apare așadar, prin întreruperea suspendării dreptului, doar pentru militarii „în activitate”, deși dreptul este al tuturor militarilor.

Sușinerile părții reclamate -

IV. Cadrul legal aplicabil

13. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

” (1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*

(3) *Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.*

(4) *În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”*

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Ordinul nr. 27/07.02.2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024

Art. 30

”Excepția de necompetență poate fi invocată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției(...)”

V. Motivele de fapt și de drept

14. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, precum și de susținerile petentului, Colegiul urmează a analiza excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu. Având în vedere obiectul petiției formulate, precum și prevederile art. 30 din Ordinul nr. 27/07.02.2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor la C.N.C.D., publicat în Monitorul Oficial nr. 120 din 12 februarie 2024, Colegiul director urmează a analiza excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform prevederilor în vigoare.

15. În urma analizării conținutului petiției, s-a putut constata că petentul, prin sesizarea depusă, reclamă o posibilă faptă de discriminare ca urmare a unor nemulțumiri cu privire la emiterea de Ordonanțe de urgență cu privire la diferențierea făcută între urmașii militarilor care erau angajați vs urmașii pensionați prin OUG nr. 130/2021.

16. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.), iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ

(între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție) Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind înfăptuirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”.

17. Astfel, raportându-ne la și la dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că petiția nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată și urmează a admite excepția invocată din oficiu, reținând și aspectul potrivit căruia instituția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu se poate pronunța cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a legii, atribuit exclusiv al instanțelor de judecată.

18. Or, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanțelor judecătorești în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. Din acest punct de vedere, C.N.C.D. nu se poate subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspectele de fond ale petiției care decurg din modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, precum și consecințele juridice ce decurg dintr-o asemenea interpretare.

19. Astfel, raportându-ne la obiectul plângerii și la dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, excepție invocată din oficiu.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în conformitate cu O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.
2. Petentului i se va comunica punctul de vedere având același obiect ca și speța de față, emis la data de 13.07.2022.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru

DIACONU Adrian Nicolae - Membru

GRAMA Horia - Membru

JURA Cristian - Membru

MOȚA Maria - Membru

OLTEANU Cătălina - Membru

POPA Claudia Sorina - Membru

RAIU Cătălin Valentin - Membru

*Data redactării: 26.04.2024
Redactată și motivată F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu